

REPUBLIKA HRVATSKA

CRKVENO JAVNO TUŽILAŠTVO

SLAVONSKA POŽEGA

Broj: KP-72/91-34

Slav. Požega, dne 6. prosinca 1991. g.

82/91
OKRUŽNI SUD
U SLAV. POŽEGI

PRIMLJENO

Dne 11. XII 1991.

OKRUŽNOM SUDU

SLAVONSKA POŽEGA

Temeljem čl. 45. st. 2. toč. 3. preuzetog ZKP (N.N. br. 53/91), podižem:

O P T U Ž N I C U

Protiv:

I RADMANOVIĆ JANKA,

[REDAKCIJA]
lišenog slobode 17.9.1991.g. u
07,00 sati,

II STOJANOVIĆ RADISAVA,

[REDAKCIJA]
lišenog slobode 17.9.1991.g. u
07,00 sati,

da su:

Dana 15. i 16. rujna 1991.g. kao komandanti kasarne "Ivan Senjug-Ujak" u Slav. Brodu suprotno Konvenciji o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata izdavali naredbe da se bez obzira na djelovanje redovnih snaga Republike Hrvatske otvara vatra iz svog raspoloživog naoružanja na pojedine dijelove grada, koje naredbe su podređeni oficiri i vojnici izvršavali otvarajući vatru iz automatskih pušaka, puškomitraljeza 7,9 mm, ručnih bacača, protuavionskih topova, oklopnih transportera i drugog pješadijskog naoružanja, a kojom prilikom su uništeni i oštećeni spomen-dom "Ivana Brlić-Mažuranić", robne kuće "Vesna" i "Bambi", hoteli "Park" i "Brod", sportska dvorana "Klasije", osnovna škola "Mika Babić", dječiji vrtić "Ečelica", bolnica "Plavo polje", samostan časnih sestara bazilijanskih, katolička crkva sv. Nikole Tavelića, kao i veliki broj stambenih objekata, te

kojom prilikom su građanske osobe Babić Ivan, Krmpotić Ivan i Miloš Marica zadobili teške tjelesne povrede, a Bašić Konstantin, Kovačević Marijan i Vidaković Drago lake tjelesne povrede,

da k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredili da se izvrši napad bez izbora cilja kojim se pogadja civilno stanovništvo i protuzakonito i samovoljno uništava u velikim razmjerima imovina,

pa da su time počinili krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava, ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl.142. st.1. preuzetog KZ (N.N.bro53/91).

STOGA PREDLAŽEM DA SE

1. da se pred vijećem toga suda održi glavna javna rasprava,
2. na glavnu raspravu predvedu okrivljenici, a kao svjedoci pozovu Babić Ivan (336), Miloš Marica (350), Vidaković Drago (340) Kovačević Marijan (349), Krmpotić Ivan iz Donjih Andrijevac, Radničko naselje broj 2, Bašić Konstantin iz Slav.Broda, Petra Krešimira IV broj 4, Bilčević Aleksandra (247), Stanišić Zlata (250), Skoko Vericu (254), Terzić Mariju (256), Samardžija Vesnu (258), Vlačić Evu (259), Resanović Milana (260), Dorić Mariju (261), Marcegović Darinku (263), Jurišić Jelenu (264), Suhečki Josipa (267), Kurtušić Mato (270), Lučić Niko (273), Erkić Željko (274), Bencun Slavko (276), Jona Marija (278), Melvan Vesna (279), Mutin azlatko (288), Pupić Miroslav (289), Bašić Jelena (292), Kruljac Marija (315), Kovačević Anka (326), Kolakovski Josip (331), Pavelić Marko (333), Čaldarević Mirjana (334), Martinović Pero (335), Dokuzović Josip (337), Bešlić Borislav (338), Beratović Adam (339), Vuzberg Vinka (341), Štefan Vladimir (342), Pejičić Milica (343), Tomas Vera (348),
3. na glavnoj raspravi pročitaju zapisnici o saslušanju svjedoka, Jović Neše (76 i 410), Mihailov Ane (78 i 411), Stojanović Gaje (80 i 412), Redžić Osmana (82 i 413), Borojević Stojana (83 i 414), Todić Željka (84 i 415), Vasić Zdravka (85 i 416), Gošić Vlačka (86 i 417), Selimbegović Mirsada (87 i 419), Nosović Andjelka (88 i 418), Vidaković Srdajna (89 i 420), Anđić Nikole (90 i 421), Tedrović Danila (91 i 422), Jaredić Nikole (92,423), Jović Dragana (93, 424), Šajgaji Josipa (94, 425), Djordžević Negoslava (95,426),

Pešter Andrije (97,426), Brkić Beudina (96,427), Đavičević Borisa (98,429), Djukić Renada (99,430), Elajer Marije (248), Luketić Antuna (249), Popović Vlaste (251), Kulić Ivana (252), Muharemi Širema (253), Vukojević Željke (255), Luc Zdravke (257), Ljubetić Viktora (262), Topić Duška (265), Ovijanović Milana (266), Ljubičić Radislava (268), Požgajčić Zvonka (269), Ergović Ante (271), Relić Josipa (272), Kordić Violete (275), Krajina Šime (277), Pletikosić Ivana (280), Matić Dragive (281), Marković Aleksandra (282), Lozuj Stjepana (283), Vlahović Vlatka (284), Kolarević Zore (285), Svilar Rajka (286), Mihić Pave (287), Brkić Ružice (290), Lujo Radojke (291), Čulić Ante (301), Vučković Miroslava (302), Dolić Dušana (303), Bajić Milana (304), Vukušić Vldimira (305), Paun Darka (306), Matajić Ivana (307), Jurković Zdravka (308), Ljubišić Vesne (309), Nikić Željka (310), Janković Antuna (311), Vujković Bosiljke (312), Banovac Stjepana (313), Čurić Mare (314), Čičak Marice (316), Jukić Mijata (317), Bodrožić Gordana (318), Opačak Dragutina (319), Jergović Ivke (320), Neličić Josipa (321), Perić Mitra (322), Brnadić Stipe (323), Marinić Marije (324), Matić Ivke (325), Gabrić Andjelka (330), Vladisavljević Pere (332), Babić Ivana (336), Koverlica Bože (344), Bašić Drage (345), Brinzej Slavice (346), Čormatović Zerice (347), zapisnik o uvidjaju (157-176), predlog za deblokiranje garnizona Slav.Brod (177), Dopis Kriznog štaba Skupštine općine Slav.Brod (178), foto-kopija izvoda iz dnevnika straže u Bukovlju (179), foto-kopije napisa u Brodskom listu (206 i 207), medicinska dokumentacija za Borojević Stojana (208-212), izvod iz kaznene evidencije (374) , podaci o imovnom stanju (329), izvod iz prekršajne evidencije (363) te izvrši uvid u foto-dokumentaciju (180) plan grada Slav.Brod (298a) te d video-snimku pohranjenu kod toga suda,

Obrazloženje

Budući je iz krivične prijave Policijske uprave Slav.Brod broj KU-767/91 od 17.rujna 1991.g. , zapisnika o uvidjaju i priloga u krivičnoj prijavi proizlazila osnovana sumnja da su okrivljenici Radmanović Janko i Stojanović Radisav kao komandanti kasarne JNA "Ivan Senjug-Ujak" u Slav.Brodu počinili krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl.142. preuzetog KZ (N.N.br. 53/91) te je protiv njih stavljen zahtjev i provedena istraga.

Imenoseći svoju obranu I-okr. Radmanović Janko je izkazao da je bio zapovjednik kasarne JNA u Slav. Brodu u kojoj se u vrijeme događaja nalazilo oko 20 starješina i oko 100 vojnika, ali to nije bilo pravo brojno stanje u kasarni jer je dosta vojnika pobjeglo, a među njima i jedan starješina. Inače radi se o jedinici inženjerijskog usmjerenja i specijalnost joj je bila izgradnja pontonskih mostova. Poriče da bi oni iz kasarne prvi otvorili vatru ističući da je 15. rujna negdje oko 19 sati započeo prvi napad od strane oružanih snaga Republike Hrvatske na kasarnu na koji oni nisu uzvratili. Taj napad je trajao oko 5 minuta, da bi nakon jednog sat vremena uslijedio pješadijski napad na kasarnu te kada su se cruzane snage Republike Hrvatske približile ogradi kasarne naredio je da se odgovori na njihovu vatru. Osim pješadijskog napada na kasarnu su pucali i snajperisti sa okolnih zgrada pa je naredio da se protiv snajperista upotrijebi pješadijsko naoružanje, a kasnije i protuoklopni top. Sutradan u jutarnjim satima, a nakon što su se cijelu noć vodile cruzane borbe, sazvao je starješine u kasarni i rekao im je da je situacija bezizlazna te da bi bilo najbolje da se predaju s obzirom da je prije toga već imao kontakte sa osobama iz kriznog štaba općine Slav. Brod koji su mu to predlagali. Na tom sastanku došlo je do raskola među starješinama s obzirom da su jedni podržali njegov prijedlog za predaju, dok su drugi bili za nastavak borbe očekujući fizičku i materijalnu pomoć od strane njihovog pretpostavljenog tuzlanskog korpusa. S obzirom na ovakvu podvojenost nazvao je komandu korpusa u Tuzli te mu je tom prilikom general Janković rekao da mu na telefon da II-okr. Stojanović Radisava koji je nakon obavljene telefonskog razgovora rekao da on preuzima komandu nad garnizonom te vodniku Jović Neši koji je obavljao funkciju organa "bezbednosti" da ga razoruža te da je smijenjen s funkcije komandanta garnizona. Nakon ovoga sukob se nastavio cijeloga dana sve do predveče kada je Stojanović Radisav kao komandant garnizona uviđajući kompletnu situaciju odlučio da se zajedno sa starješinama i vojnicima preda redovnim snagama ministarstva unutrašnjih poslova i Zbora narodne garde Republike Hrvatske. Ne može se izjasniti o povrijedjenim ili eventualno poginulima osobama među civilima ali zna da je na njihovoj strani bilo ranjeno 8 vojnika. Nakon predaje i prolaska ulicama grada od Garnizona pa do Policijske uprave bio je zaprepašten razaranjima u samom gradu. Smatra da ta razaranja nisu mogla nastati od njihovog djelovanja već sa bosanske strane od jedinice koja je poslana od strane tuzlanskog korpusa kao pomoć njima i koja je direktno bila potčedjena komandi iz

Tuzle.

II okr. Stojanović Radisav je iskazao da se u vrijeme napada hrvatskih oružanih snaga na garnizon nalazio u funkciji pomoćnika komandanta za "moralno vaspitanje" a da je dana 16.rujna negdje oko 9 sati po naredbi telefonskoj od strane generala Jankovića iz tuzlanskog korpusa preuzeo komandu u garnizonu "Ivan Benjug-Ujak" u Slav. Brodu. Poriče kao i I okr. da bi izdavao naredbe da se "dejsstvuje" po civilnim objektima, objektima kulture, obrazovanja i dr već isključivo prema pripadnicima oružanih snaga Republike Hrvatske koji su vršili napade na garnizon. Dana 16.rujna u popodnevnim satima kada je vidio da ima 7 ili 8 ranjenih vojnika, a na prijedlog iz Kriznog štaba općine Slav.Brod shvatio je da otpor nema nikakvog smisla te je odlučio da se predaju kojom prilikom je od strane Kriznog štaba bilo obećano da će svi vojnici i starješine nakon predaje sa svojim osobnim stvarima biti pušteni. Navodi dalje da oni u kasarni nisu imali minobacače a i nitko od vojnika i starješina ne bi znao ni rukovati minobacačima jer se radilo o inženjerskoj jedinici a od težeg naoružanja imali su jedino na oklopnim transporterima beztrzajne topove, protuoklopni top i tri protuavionska topa iz kojih su "dejsstvovali" vojnici.

Saslušani kao svjedoci starješine u garnizonu su iskazali da su naredbe za otvaranje vatre dobivali usmeno dana 15.rujna od komandanta Janka Radmanović a od jutarnjih sati 16.rujna od Stojanović Radisava koji je preuzeo komandu u garnizonu. Posebnih naredbi o vatrenom djelovanju na pojedine položaje pripadnika oružanih snaga Republike Hrvatsek u toku sukoba nisu dobivali jer je već ranije na njihovim sastancima bilo razrađeno na koji način će se kasarna braniti i svaki od komandira kao i vojnika je znao sa kojeg položaja u kasarni će se braniti od eventualnog napada. Iz iskaza tih starješina koji su saslušani kao svjedoci vidljivo je da se vatra otvarala iz lakog pješadijskog naoružanja, te protuoklopnih topova (ZIS) protuavionskih topova, puškomitraljeza i ručnih bacača.

Kao svjedoci u postupku su saslušani građani Slav.Broda čiji su stambeni objekti uništeni ili djelomično oštećeni i iz njihovih iskaza je vidljivo da su sva oštećenja nastupila od vatrenog djelovanja iz same kasarne u Slav.Brodu, te samo djelomično i od vatrenog djelovanja sa bosanske strane od jedinice koja je došla kao ispomoć garnizonu u Slav.Brodu.

Iz zapisnika o uviđaju je vidljivo da je u oružanim sukobima dana 15.i 16. rujna 1991.g. u stambenom objektu u ulici Petra Krešimira IV broj 2 u cijelosti izgorjelo 7 stanova dok je u tom stambenom

objektu kao i u objektima broj 4 i 6. djelomično oštećen veliki broj stanova. Na toj lokaciji koja se nalazi na samu kasarnu oštećena je i zgrada Skupštine općine Slav.Brod, hoteli "Brod" i "Park" koji se nalazi u neposrednoj blizini a sa zapadne strane kasarne crkva "Sv. Nikole Tavelića" dok je sa sjeverne strane djelomično oštećen dječji vrtić, osnovna škola, bolnica a sa jugoistočne strane spomen-dom "Ivana Brlić-Mahuranić". Na spomen domu je oštećeno krovništvo razbijena su sva stakla dok je u sklopu spomen-doma u cijelosti izgorio jedan stan i jedna učionica. Nadalje iz zapisnika o uviđaju je vidljivo da je oštećen veliki broj privatnih stambenih objekata, gospodarskih objekata a da je šest osoba koje nisu učestvovala u oružanim sukobima zadobilo tjelesne povrede iz streljačkog naoružanja i od krhotina granata. Teške tjelesne povrede su tomprilikom zadobili Babić Ivan Krmpotić Ivan i Miloš Marica, a lake tjelesne povrede Bašić Konstantin, Kovačević Marija i Vičaković Drago.

Kada se ima u vidu da je suština krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva u tome što predstavlja najtežu povredu međunarodnog ratnog prava suprotne Ženevskoj Konvenciji o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata a zaključeno je u Ženevi 12.kolovoza 1949.g. i ratificiranoj Ukazom Prezidijuma narodne Skupštine FNRJ 28.ožujka 1950.g. (službeni vjesnik broj 6/50), onda je očigledno da su okrivljenici kao komandanti u kasarni "Ivan Senjag-Ujak" u Slav.Brodu izdavajući naredbe da se otvara vatra na pojedine dijelove Slav.Broda bez odabira odredjenog cilja, odnosno prema oružanim snagama Republike Hrvatske počinili ovo krivično djelo jer se u njihovom ponašanju stječu sva bitna obilježja tog djela. Naime, nedvojbeno je kroz provedeni postupak utvrđeno da su civilne osobe u tom sukobu zadobile tjelesne povrede, a da je oštećena ili uništena imovina u velikim razmjerima, između ostaloga su oštećeni i objekti kulture, sakralni objekti, bolnički objekti kao i objekti odgoja i obrazovanja.

Radi izloženog ova optužnica se ukazuje opravdanom i na Zakonomosnovanom.

STANJERIK OKRUŽNOG JAVNOG TUŽIOCA
Ivan Belić